

Komunikat Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie projektu zarządzenia dotyczącego zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber*) w województwie małopolskim

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie informuje, że w ramach porozumienia zawartego w dniu 19 lipca 2016 r. między Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Przewodniczącym Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego „w sprawie wprowadzenia do stosowania instrukcji określającej reguły postępowania przy ograniczeniu liczebności populacji bobra europejskiego *Castor fiber* na terenach obwodów łowieckich” przystąpiono do procedury opracowania i wdrożenia zarządzenia zezwalającego na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego (*Castor fiber*) w województwie małopolskim.

Zarządzenie, zgodnie z art. 56a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.), daje regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska możliwość zezwolenia na obszarze swojego działania, na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat, w drodze aktu prawa miejscowego, na czynności zakazane w stosunku do m. in. bobra europejskiego. Dokument ten może być wydany w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności, których dotyczy zarządzenie, nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występującej populacji bobra europejskiego oraz leżą w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego lub wynikają z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia.

Głównym celem tego postępowania jest umożliwienie redukcji liczebności populacji bobra europejskiego na terenie województwa małopolskiego. Działania będą realizowane w miejscach gdzie zwierzęta najliczniej występują w celu ograniczenia lub wyeliminowania powtarzających się problemów w postaci uszkodzania grobli, skarp i innych gruntów, niszczenia drzew i zadrzewień, piętrenia wody w ciekach, co w efekcie powoduje podtapianie i zalewanie łąk, upraw, budynków, obiektów drogowych, a także w miejscach, gdzie w związku z działalnością bobrów zagrożone jest prawidłowe funkcjonowanie obiektów jak oczyszczalnie ścieków, przepompownie, tory kolejowe, autostrada itp.

W ostatnim czteroleciu wysokość wypłaconych przez tut. Dyrekcję odszkodowań za szkody spowodowane przez bobry wahała się między 320 tys. a 500 tys. zł z rekordowym rokiem 2012 gdzie przekroczyła 576 tys. zł. Aktualnie ze względu na liczne zgłoszenia dotyczące uszkodzonych grobli stawowych prawdopodobnie wysokość wypłaconych odszkodowań za 2016 r. będzie jeszcze wyższa. Należy zwrócić uwagę również na to, że lokalnie szkody wyrządzane przez ten gatunek są bardzo dotkliwe i rodzą duże napięcia społeczne, co może prowadzić do wzrostu nielegalnych działań wymierzonych w te zwierzęta.

Według Atlasu Ssaków Polski w Małopolsce bobry występują na ponad 92% powierzchni województwa. GUS szacuje, że województwie małopolskim liczebność bobrów wynosi ok. 6000 osobników, co potwierdzają szacunki terenowe RDOŚ w Krakowie uwzględniające dane z szacowania szkód i wydawania decyzji na czynności zakazane w stosunku do tego gatunku (niszczenie tam, umyślne zabijanie, płoszenie i niepokojenie) oraz informacje przekazywane roboczo przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, gminy, jednostki badawcze i koła łowieckie.

Działania będą realizowane w obwodach łowieckich wytypowanych na podstawie analizy ilości i powtarzalności szkód (kwalifikowano powyżej 20 zgłoszeń), wysokości wypłaconych odszkodowań (powyżej 30 tys.) w ostatnim pięcioleciu oraz występowania dużych powierzchni użytkowanych stawów hodowlanych, a także miejsc gdzie zagrożone jest prawidłowe funkcjonowanie obiektów użyteczności publicznej z zaznaczeniem, że w tych miejscach czynności należy prowadzić w pierwszej kolejności. W ten sposób wytypowano 62 obwody łowieckie w 15 powiatach, w województwie małopolskim gdzie dopuszcza się odstrzał do 15 osobników (ok. 3 do 4 rodziny) bobra na obwód rocznie, czyli łącznie do 2790 osobników w trzyletnim okresie obowiązywania zarządzenia. Wskazano również, że działania w szczególności mają być ukierunkowane na redukcję całych rodzin/stanowisk, nie zaś pojedynczych osobników, w celu uniknięcia rozproszenia się lokalnych populacji.

Tereny szczególnie cenne przyrodniczo jakimi są rezerваты przyrody oraz parki narodowe (będące poza granicami obwodów łowieckich) zostały wyłączone z przedmiotowego zarządzenia. Część wyznaczonych obwodów, których dotyczy zarządzenie jest położonych w granicach obszarów Natura 2000, jednak nie są to obszary, gdzie bóbr europejski jest przedmiotem ochrony, w związku z tym nie zachodzi ryzyko znaczącego oddziaływania przedmiotowych czynności cele ochrony obszarów Natura 2000.

Nawet w wyniku realizacji całego założonego limitu odstrzału populacja bobrów w województwie nie będzie zagrożona, ponieważ redukcja nie przekroczy 20% stanu wyjściowego i nie wpłynie istotnie na możliwości reprodukcyjne populacji. Zamierzone działania powinny lokalnie doprowadzić do znacznego ograniczenia sytuacji problemowych oraz zmniejszenia wysokości wypłaconych odszkodowań, jednocześnie nie szkodząc stabilności populacji.

Aktualnie trwają konsultacje społeczne projektu zarządzenia, który wraz z uzasadnieniem oraz załącznikami jest dostępny w serwisie internetowym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie pod adresem:

<http://krakow.rdos.gov.pl/zarządzenie-bobry>